UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De numero populi et altari erecto a Dauid capitulum .xxiij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

vermiculꝰ q̄ octingē
tos iterfecit impetu
vno. Joſephus d̄r
nōgētos: paralipo-
menon. ccc. Iſte nō
nominat̄ hic ab hi-
ſtoꝛia: paralipome-
non vocat eū ieſbo-
am ioſephꝰ euſebiū.
Non legit̄ vbi h̄ fa
ctū fuerit: niſi q̄ꝫtuꝫ
hic commemoꝛatur
Poſt hūc erat elea-
zar filius patrui da
uid q̄ ꝑcuſſit philiſteos donec deficeret ma-
nus eiꝰ: ꝛ obrigeſceret cū gladio. Poſt hunc
erat ſemmaa ararites quē ioſephus ſemeiā
vocat. Qui cū fugiſſet ꝑpl's ſolꝰ ſtetit ī agro
lentis ꝛ ꝑcuſſit philiſteos: ꝛ fecit ſalutē ī iſrl'.
His trib9 ioſephus attribuit delatōeꝫ aque
de ciſterna bethleē. Hiſtoꝛia ꝑo reguꝫ refert
illō ad tres ſequētes: q̄s foꝛtioꝛes diximus:
quoꝝ ꝓmus erat abyſai frater ioab. Ipē eſt
qui leuauit haſtā ſuaꝫ ꝯ. ccc. quos interfecit
optimus quidē: ſed vſq; ad tres ꝓmos non
peruenit. Poſt hunc erat bananias qui per-
cuſſit duos leones moab. id eſt ꝓncipes q̄s
paralipomenon d̄r arietes. Ipſe q̄ꝫ interfe-
cit virū egyptiū. id ē imitatoꝛē egyptij blaſ-
phemantē dominuꝫ quē interfecit moyſes.
Hunc dicūt hebrei fuiſſe ſemei quē poſt in-
terfecit ſub ſalomone. Alium q̄ꝫ virum egy-
ptiū interfecit dignū ſpectaculo: altitudinis
q̄nq; cubitoꝝ: habentē in manu haſtam ad
quem venit bananias in virga ꝛ extoꝛſit ha
ſtam de manu eius: ꝛ occidit eum haſta ſua.
Hieronymꝰ tamen dicit hoc qd̄ diximus d̄
alio egyptio de ſemei qui habuit haſtā ī ma
nu. id eſt legeꝫ dei quā ſi meditatus fuiſſet ꝑ
manendo in hieruſalē non periret. Idem oc-
cidit leonē in hunc modū Tempoꝛe niuis la
pſus eſt leo in ciſternam qui nullum videns
egreſſum: oꝛificiū eiꝰ ciſterne niue damnatū
erat: rugiebat Quē audiēs bananias dū iter
ageret deſcendit ad eū in baculo manibuſq;
eū ꝓſtrauit. Tertiū de foꝛtioꝛib9 nec liber re
gum nec ioſephus ponit hic. Sed recurren
dū eſt ad ſabochai de quo in ꝓrimo dictum
eſt. Iſti tres opus fecerunt magnificū qd̄ ſe
quitur. Philiſtei quondā poſuerūt caſtra in
valle raphaym vſq; ad ciuitateꝫ bethleem: ꝛ

Nota ꝙ h̄ hꝫ lr̄a q̄ in
libro reguꝫ difficilis
eſt: dauid ſedēs in ca
thedra ſapientiſſimꝰ
ꝓnceps inter tres ipē
eſt q̄ſi tenerrimꝰ ligni
vermiculꝰ q̄ octingē
tos interfecit impetu
vno: h̄ vno mō ſic di
ſtinguit vt ſapiētiſſi-
mus ſit finis verſus:
ꝛ ꝓnceps ſit initium
ſequētis.

erat penuria aque in hierl'm. Dauid aūt aſcē
derat in arcē ad cōſulendū dn̄m: ꝛ cōmenda
bat coꝛam aſtantibus aquā de bethleē: ꝛ ꝑcē
pit eā que erat in puteo iuxta poꝛtam. Tūc
iſti tres ꝑ medium hoſtiū iter facientes vene
runt ad bethleē ꝛ hauriētes aquā: denuo ad
regē ꝑ eoꝝ caſtra reuerſi ſunt: ita vt paleſtini
fiduciam eoꝝ obſtupeſcentes a dimicatio-
ne ceſſarēt. Delatam
ſiquidem aquaꝫ rex
noluit bibere dicēs.
Nunquid ſanguinē
iſtoꝛuꝫ et animarum
periculuꝫ bibam Et
effudit eā tanq; liba
men domino d̄ ſalu
te viroꝝ gr̄as agens. Ab hac enumeratione
foꝛtiū hebreus diſſentit numerans tm̄. xxxvi
foꝛtes: ꝛ in trib9 ꝓmis q̄s foꝛtiſſimos diximꝰ
numerat ipm̄ dauid ſic. Dauid ſedens in ca
thedra ſapientiſſimus ꝓnceps inter tres ipē
eſt q̄ſi tenerrimꝰ ligni vermiculus: ꝛ cetera q̄
non mutant̄ Et dicit multos eū occidiſſe im
petu vno: q: ꝓ peccato qd̄ impetuoſe fecit in
bethſabee multi occiſi ſūt. Compatur āt da
uid vermiculo ligni: q̄ teredo vl' terebella d̄r
q̄ mollis durū lignū ꝑfoꝛat: dum tāgitur nil
molliꝰ illo: qn̄ tāgit nil duriꝰ. Sic et dauid
in preſſuris ꝛ domi ꝛ circa ſubiectos man-
ſuetioꝛ erat ceteris: in throno et cōtra hoſtes
nullꝰ eo acutioꝛ. Et cōmendat̄ hic dauid in
tribus. in ſapientia. humilitate. ꝛ foꝛtitudine
Poꝛro reliq̄. xxx. q̄s foꝛtes diximꝰ poſtea enu
merant̄ inter quos non enumerat̄ ioab: vel
q: ꝓnceps eſt alioꝝ: vl' quia indignus ꝓpter
moꝛtē abner ꝛ amaſe.

Sup locum iſtum di
cit Hieronymꝰ in pa
ralipomenon' Notā-
dum ꝙ vinuꝫ qd̄ deo
offerebatur aqua mi
xtum erat.

De numero ꝑpl'i ꝛ altari erecto a dauid
Capl'm. XXIIII.

Factum eſt auteꝫ

f post famē pꝛius imiſſam a domi
no addidit furoꝛ dn̄i iraſci ꝯ iſrl'
Furoꝛē dn̄i videtur quaſi exponere parali-
pomenon dicens. Cōſurrexit ſathan aduer-
ſus iſrael: ꝛ incitauit dauid vt numeraret po
pulū Et ait rex ad io
ab. Perambula o-
mnes trib9 iſrl': ꝛ nu-
mera populuꝫ vt ſci
am numerum eius.
Intelligens autem

Hebreus d̄r ſic. Jam
dn̄s ſūpſit vindictaꝫ
d̄ dauid propter moꝛ
tem vrie in ꝑſecutiōe
filij ſui abſalon: ſꝫ nō

ioab ꝙ de elatiōe h̄ diceret ait. Adaugeat deus ad populū tuū. ſed q̇d ſibi vult dominꝰ rex in hac re q̄ſi diceret. vide ne offendas dominū. Cūq; nollet rex mutare ꝓpoſitū. Egreſſus ē ioab ꝛ p̄nceps militum ꝛ numerauerunt populum: ꝛ redierunt poſt nouē mēſes ꝛ viginti dieſ in hieruſalē cū deſcriptiōe redacta in ſcriptꝫ: ꝛ inuēta ſunt de iſrael octingenta milia viroꝝ fortiū. ꝛ de iuda. l. milia pugnatoꝝ. Beniamite dicunꝭ non fuiſſe numerati adhuc: quia pauci erant. In paralipomenō longe plura legunꝭ. ſcꝫ mille milia ꝛ centū. et crediꝭ ioab ſubticuiſſe regi partem popl'i.

dū de pp'lo ꝛ pn̄cipibus q̇ ei nō ꝯtradixerant. Vn̄ modo voluit vindicare contra iſrael. i. ꝯtra populū. Suggeſtiōe em̄ diaboli dauid fecit numerare populum qđ nō debebat fieri: niſi cum deberet procedere ad bellū: ꝛ tunc ab vnoquoq; capite debebat accipere. v. ſiclos in oblationē domino. Hoc autē fecit dauid ex ſupcilio elationis.

Peccauit aūt dauid in duobꝫ: ꝙ ſuperbe numerauit. ꝛ quia quiſq; numeratoꝝ non reddidit pecuniā dño: quattuor. ſ. ſiclos argēti ſicut ſcriptū eſt in lege moyſi. Qđ attendens dauid ait ad dn̄m. Obſecro domine trāſfer iniquitatem ſui tui: qꝛ peccaui nimis. Diluculo miſit ad eū dn̄s gad prophetā: tres ſupplicij ꝯditiones portantem Qui ait. Aut ſeptem annis veniet tibi fames in regno tuo aut tribus menſibꝫ fugies aduerſarios tuos aut tribꝫ diebꝫ erit peſtilentia in populo tuo Et ait dauid. Coartor nimis q. d. Si famē eligo: pauperū erit ſupplicium non diuitum Si victoriā hoſtiū ſupplicium erit exercitus ꝛ non meū: qui circūuallor fortiſſimis. Eligam ergo cōmunē plagā regi et plebi Melius eſt em̄ vt incidā in manus dn̄i miſericordis q̄ȝ in manus hoīs. Miſit ergo dn̄s peſtilentiā in iſrael d̄ mane vſq; ad tempus cōſtitutū. id eſt vſq; ad horā prandij ſꝫm Joſephum: vel vſq; ad horā ſacrificij veſpertini ſꝫm alios. ꝛ mortui ſunt de populo extra hieruſalē ſeptuaginta milia viroꝝ. In paralipomenon legitur fere trecenta milia. Et aiūt hebrei ibi poſitū numerū plebis: hic aūt numerū nobiliū Porro cū extendiſſet angelus ꝑcuſſor manū ſuā ad hieruſalem: vt diſperderet eam: ꝛ ſtaret iuxta areā areuna iebuſei qui ꝛ ornan diciꝭ vidit eum ſtantē dauid gladio euaginato ꝛ clamauit. Ego ſum q̇ peccaui. iſti q̇ oues ſunt q̇d fecerūt. Vertatur obſecro manus tua ꝯtra me ꝛ ꝯtra domū patris mei. Et miſtus dn̄s ait ad angelū. Sufficit: ꝯtine manū tuam. In illa die dixit gad ad dauid. Conſtitue altare dño in area areuna iebuſei. ꝛ aſcendens dauid dixit ad areuna. Vēde mihi aream tuā vt edificem ibi altare dño et ceſſet interfectio. Qui reſpondit. Accipiat eam dn̄s meus gratis Habeat q̄ȝ boues in holocauſtū: ꝛ plauſtra: ꝛ iuga boū in vſu lignoꝝ. Et ait rex. Nequaq̄ȝ. ſed emā precio: ꝛ offeram dño holocauſta gratuita. Emit ergo dauid aream ſexcētis ſiclis auri: vt in paralipomenon legitur: et boues argēti ſiclis q̄nquagīta: ꝛ edificauit ibi altare domino ꝛ obtulit holocauſta ꝛ pacifica: ꝛ ꝓpiciatus eſt dn̄s terre. Hic eſt mons moria vt aiunt hebrei in quo abraam voluit offerre filiū: ꝛ obtulit arietē ꝓ eo. Ea tēpeſtate tabernaculū ꝛ altare qđ fecerat moyſes erāt in excelſo gabaon: licet arca eſſet in hierl'm Cūq; ꝓphetaſſet gad templū ibi futuꝝ decreuit dauid vt ille locus vocareꝭ area populi.

In exod. em̄ ſcptū ē. Quādo tuleris ſummam filiorum iſrael. iuxta numerū dabūt ſinguli preciū ꝓ animabꝫ ſuis dño ꝛ non erit plaga in eis.

Sequuntur tituli capitulorum in hiſtoriam regum tertij.

De vnctiōe ſalomonis in regē. ca. j.
De ſecūda vnctiōe ſalomonis. ca. ij.
De morte dauid. ca. iij.
De morte adonie. ꝛ ioab ꝛ ſemei. ca. iiij.
De ſomnio ſalomonis. ca. v.
De iudicio meretricū. ca. vj.
De prefectis ſalomonis et inuentione exorciſmorum. ca. vij.
De operarijs templi. ca. viij.
De edificatione templi. ca. ix.
De ornatu inferioris domus. ca. x.
De duobꝫ cherubin. ca. xj.
De porticu. ca. xij.
De cubiculis ꝛ cenaculis ꝛ hebdomadariorum. ca. xiij.
De atrio ſacerdotum. ca. xiiij.
De atrio mundoꝝ. ca. xv.
De atrio mulieꝝ. ca. xvj.